

KÜLTÜREL DEĞERLERE DUYARLI SINIF YÖNETİMİ ÖZ YETERLİK ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇEYE UYARLAMA ÇALIŞMASI

THE ADAPTION STUDY OF CULTURALLY RESPONSIVE CLASSROOM MANAGEMENT SELF-EFFICACY SCALE TO TURKISH

Kasım KARATAŞ¹

Esra SEZGİN²

Emre YILMAZ³

Başvuru Tarihi: 08.08.2022 Yayına Kabul Tarihi: 11.09.2023 DOI: 10.21764/maeuefd.1159378

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu çalışmanın amacı, öğretmen ve öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz yeterlik düzeylerini belirlemek için Siwatu, Putman, Starker-Glass ve Lewis, (2011) tarafından geliştirilen Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği'ni (KDD-SY-ÖYÖ) Türkçeye uyarlamaktır. Çalışma grubu, farklı branşlardan 534 öğretmen ve çeşitli lisans programlarında öğrenim gören 294 öğretmen adayı olmak üzere toplam 828 kişiden oluşmaktadır. Uyarlama çalışmasının ilk aşamasında Türkçe dil geçerliliğine ilişkin uygulamalar yapılmıştır. Türkçe dil eşdeğerliği sağlandıktan sonra, kapsam geçerliliği ve görünüş geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuş, alınan dönütler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında Doğruluk Faktör Analizi (DFA) yoluyla ölçeğin yapı geçerliliği analiz edilmiştir. Sonrasında "Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği" ve "Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği"yle ölçüt geçerliliği test edilmiştir. Güvenirlik çalışmaları kapsamında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış. 94 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ışığında Türkçeye uyarlaması yapılan tek boyutlu 29 maddelik KDD-SY-ÖYÖ'nün geçerli ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Kültür, sınıf yönetimi, kültürel değerlere duyarlı eğitim, öz yeterlik*

Abstract: The aim of this study is to adapt the Culturally Responsive Classroom Management Self-Efficacy Scale (CRCMSE), developed by Siwatu, Putman, Starker-Glass, and Lewis, (2011), to Turkish in order to determine the culturally responsive classroom management self-efficacy levels of teachers and teacher candidates. The study group consists of 534 teachers from different branches and 294 teacher candidates studying in various undergraduate programs. In the first stage of the adaptation process, Turkish language validity requirements were checked. In the second, several revisions were made for the content and face validity based on field expert opinions. In the third, the construct validity of the scale was analyzed through Confirmatory Factor Analysis (CFA). Afterward, criterion validity was tested with the "Culturally Responsive Education Readiness Scale" and "Culturally Responsive Teacher Scale". For reliability, the Cronbach Alpha internal consistency coefficient was calculated as .94. In the light of the findings obtained; it is concluded that the one dimensional 29-item KDD-SY-ÖYÖ, which is adapted to Turkish, is a valid and reliable scale.

Keywords: *Culture, classroom management, culturally responsive education, self-efficacy*

¹ Corresponding author, Assoc. Prof., Karamanoğlu Mehmetbey University, Faculty of Education, Karaman, Türkiye, kasim.karatas@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-2867-9583

² Teacher, Ministry of National Education, 15 Temmuz Şehit Muhammed Yalçın Anatolian Imam Hatip High School, Karaman, Türkiye, esrasezgin2017@gmail.com

³ Lecturer Doctor, Bursa Uludağ University, Vocational School of Büyükorhan, Bursa, Türkiye, mrylmz15@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5156-7272

Giriş

Küresel değişim ve gelişimlerin yanında ülkeler arasında meydana gelen siyasi ve politik çıkar kavgalarının sebep olduğu iç savaş ve işgal olayları artmış bu da uluslararası göçleri artırmıştır (Kaya ve Aydın, 2014). Artan sığınmacı veya mülteci insan sayısı kültürel çeşitliliği uluslararası boyutlarda büyük oranlara ulaşmasına sebep olmuştur. Siyasi ve politik sebeplerin yanında iklim değişikliği veya doğal afetlerin de neden olduğu durumlar göçmen sayısının artmasına dolayısıyla Türkiye’de dâhil olmak üzere birçok ülkede kültürel çeşitlilik artmıştır (Aktekin, 2017). Yaşanan tüm bu olaylar toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi eğitim sistemini de etkilemiş, pedagojik alanda çeşitli yaklaşımları doğurmuştur. Bu yaklaşımlardan biri de bireysel farklılık ve kültürel çeşitliliği kabul edip saygı duymayı, her bireyin gelişimi için fırsat eşitliği oluşturmayı ve bu yönde duyarlılığı önemsemeyi öne süren kültürel değerlere duyarlı pedagojidir (Karataş ve Oral, 2016; Polat ve Kılıç, 2013). Bu pedagojinin temelinde ise kültürün insan yaşamına olan etkisinin göz ardı edilmemesi ve kültüre duyarlı olunması bulunmaktadır.

Kültür insanlığın yaratıldığı zamandan bu yana hayatına, düşüncesine, davranışlarına yön veren bir olgudur. Karataş (2020a), eğitim sisteminin kültürel değerlerden bağımsız olmasının düşünülemeyeceğini, aksine eğitim sürecinin kültürel değerler dikkate alınarak şekillenmesi gerektiğini belirterek her bireyin bilgiyi öğrenme ve anlamlandırma sürecinde ait olduğu kültürün önemli rol oynadığını vurgulamıştır. Bu doğrultuda akademik başarıya giden yolda kültürel farklılıkları bir zenginlik olarak görüp kültürel kaynakları bu yolda kullanarak bir fırsata çevirmek önerilmektedir (Karataş ve Oral, 2019). Dolayısıyla kültürel farklılıkların yadırganmadığı, herkesin birbirine sevgi ve hoşgörü çerçevesinde saygı duyduğu güvenli bir sınıf ikliminin oluşturulmasında en başta öğretmenlere önemli roller düşmektedir (Karataş, 2020b). Bu rollerin en önemlilerinden biri de öğretmenlerin işleyeceği konuları ve uygulayacağı etkinlikleri kültürel çeşitliliği gözeterak düzenlemesi ve bu konuları öğrencilerin kültürel geçmişleri, ailevi hayatları ve gerçek yaşam deneyimleriyle ilişkilendirerek öğrenme sürecine daha fazla öğrenciyi teşvik edip derse katılımını sağlamasıdır (Siwatu, 2007; Wlodkowski, 2003).

Öğrencilerin kültürel geçmişi ve okul çevresinin kültür yapısı sınıfı etkilemektedir. Öğrencilerin sınıfa yansıttığı bu kültürel değerlerin olumlu yönlerinden yararlanmak, olumsuz yönlerini yönetebilmek öğretmenin sınıftaki görevidir. Amacı öğrencileri eğitmek olan okul, çevresini de eğitirse çevredeki istenmeyen davranış örnekleri sınıfa kadar girmeden, sınıf ortamını ve sınıf

yönetimini olumsuz anlamda etkilemeden düzeltilmiş olur (Çelikten ve Teyfur, 2014). İnsanların yaşlarına, kültürel geçmişlerine, özel ihtiyaçlarına, cinsiyetine ve diğer özelliklerine göre belli durumlarda nasıl davranılacağına ilişkin genel bilgi sahibi olmak, öğrencileri işbirliği yapmaya yönlendirecek bir sınıf yönetim becerisi çok önemlidir (Cangelosi, 2013).

Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitim

Eğitim sürecinin şekillendirilmesi ve yürütülmesinde dikkate alınması gereken unsurlardan birisi de bireylerin sahip olduğu kültürel özellikleridir. Çünkü bireylerin olay ve olguları anlamlandırmasında, sahip olduğu kültürel referans çerçeveleri önem arz etmektedir. Dolayısıyla bireylerin öğrenmelerinin de önemli bir belirleyicisi konumunda olan kültürel değerlere duyarlı olmak gerekli görülmektedir. Gay, Siwatu, Ladson-Billings, Taylor ve Sobel gibi ilgili alan uzmanları tarafından kültürel değerlere duyarlı eğitim olarak kavramsallaştırılan bu yaklaşım; çeşitli kültürel, ırksal/etnik, dilbilimsel, dini, yetenek ve sosyoekonomik geçmişlerden gelen öğrenciler ile bu kültürde yetişmiş ancak ailevi, ekonomik ve sağlık vb. sebeplerden kaynaklı özel durumundan dolayı farklılaşan öğrenciler dâhil olmak üzere tüm öğrencilere ulaşma gayretini içermektedir (Karataş ve Oral, 2019). En temelde Vygotsky'nin (1978) sosyokültürel öğrenme teorisine dayanan bu pedagojik yaklaşıma göre tüm öğrenmelerin gerçekleşmesinde kültür çekirdek niteliğinde en önemli unsurdur.

Kültürel değerlere duyarlı eğitimde öğrencilerin kültürel farklılıklara olumlu düşünce ve tutum geliştirmeyi hedefleyen işbirlikli öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanılması önerilmektedir. Howard (2010), kültürel değerlere duyarlı eğitimi şu temel üzerinde kurar: Farklı gruplardan öğrencilerin okula getirdiği zengin ve çeşitli kültürel zenginliği, bilgi ve yetenekleri fark eder; öğrencilerin akademik, sosyal, duygusal, kültürel psikolojik, fiziksel iyilik halini besleyen bir öğretim felsefesini benimser; dinamik öğretim metotlarını, çok kültürlü içerikleri, çoklu değerlendirmeyi geliştirmek için çabalar. Kültürel değerlere duyarlı eğitim temelde, toplumdaki baskın kültürel, dil ve sosyo-ekonomik gruplara ait kişilerin başarılarını hedefledikleri kadar farklı dil, kültür, ırk etnik köken, din, ekonomik kaynak, ilgi, yetenek ve yaşam deneyimine sahip öğrencilerin başarılarına yönelik profesyonel desteği temsil eder (Taylor & Sobel, 2011).

Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi

Öğretmenler, sınıftaki her bir öğrencisinin kültürel özelliklerine duyarlı bir şekilde sınıf yönetim süreçlerini şekillendirmesi gerekmektedir. Öğrencileri soyut sosyolojik kategorilerin kombinasyon örneği olarak değil de, bireysel olarak ele alınmalıdır. Hiçbir iki öğrenci sınıfa aynı ihtiyaç, beceri, tutum, deneyim ve ilgi, motivasyon, enerji, genetik, kimya, yetenek, kaynak, algı ve inanç ile gelmez. Sınıf yönetimi stratejilerini uygularken öğrencinin sadece bireysel farklılıklarını ele almakla kalmamalı, ayrıca öğrencilerin zamanla nasıl değiştiğinin de farkında olunması gerekmektedir (Cangelosi, 2013).

Hernandez-Sheets ve Gay'a (1996) göre kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi becerisine sahip öğretmen, farklı kültürlerin değer yönelimlerini, başarı standartlarını, hangi davranışı onayladıklarını, edep, saygı ve görgü kurallarını bilmeli ve edindikleri bu bilgileri öğretim sürecinde öğrencinin başarısını ve aidiyetini artırmak amacıyla kullanmalıdır. Öğretmenin amacı sadece ders kazanımlarını tamamlamak değil, her bireyi potansiyeli doğrultusunda topluma katmak olmalıdır. Toplum ve sorunları farklı bakış açısıyla değerlendirebilen, kültürel kimliğiyle kendini yaşadığı topluma ait hisseden sosyal ve akademik açıdan başarılı bireyler yetiştirmek bu öğretmenlerin amacıdır. Alanyazın uzmanlarının görüşlerinden hareketle kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi becerileriyle ilgili öğretmenler; öğrencilerle pozitif, anlamlı, değer veren ve güvenilir ilişkiler kurmaya ve sürdürmeye öncelik verir. Sıcak, teşvik edici, destekleyici, güvenli ve emniyetli sınıf ortamı oluşturmanın önemini anlar ve sınıfta var olan kültürlere saygı duyan kültürel değerlere duyarlı bir sınıf ortamı oluşturur. Öğrencilerin sınıftaki davranışlarının kültürel normlarının yansımaları olabileceğini ve geleneksel sınıflardaki davranış normlarından farklı olabileceğini anlar. Öğrencilerin akademik gelişimi ve başarısı ile ilgili öğrencilerin ebeveynleri/velileri ile nasıl iletişim kurulacağını bilir. Sınıfı, öğrencilerin sınıf düzeninde kendilerinden bir şeyler görebilecekleri şekilde tasarlar. İletişim kurar, sınıf kurallarını ve prosedürlerini belirler, uyulmamasının sonuçlarını açıklar. Ayrıca kültürel değerlere duyarlı öğretmen, kuralları tutarlı ve adil bir şekilde uygular. Sınıfta hangi davranışların gerçekten kabul edilemez olduğunu değerlendirir. Ayrıca okul kültürünün uygunsuz bulunduğu bazı sınıf davranışlarının diğer bir kültürde uygun olabileceğinin farkındadır. Yüksek davranışsal beklentiler belirler. Bu beklentiler öğrencilerin derse aktif katılımlarını, nitelikli çalışmalar üretmek için çok

çalışmalarını, başkalarına saygılı davranmalarını ve karmaşık bilişsel görevlere katılmalarını içerir (Siwatu, 2007).

Öğretmenlerin başarılı bir şekilde kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi yapabilmesinin, sınıf içerisinde kültürel farklılıklara yönelik sosyal adaleti sağlayabilmesine, öğrencilerin kültürel değerlerine ilişkin bilgisine ve uygun iletişim kurabilmesine bağlı olduğu ifade edilmektedir (Gaias, Johnson, Bottiani, Debnam ve Bradshaw, 2019). Weinstein, Tomlinson-Clarke ve Curran (2004) öğretmenin etkili bir kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi yapabilmesi için kendi kültürel kimliğini tanıması, öğrencilerin kültürel geçmişleri ve özellikleri hakkında bilgi sahibi olması, sosyal, siyasi ve ekonomik politika uygulamalarından haberdar olması, kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetim stratejilerini kullanmaya isteklilik duyması ve kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetim uygulamalarına bağlılık göstermesi gerektiğini ifade etmektedir. Gay'e (2018) göre kültürel farklılıklara sahip öğrenciler için öğrenmeye uygun sınıf ortamı oluşturmak, öğrencilerin potansiyellerini dışavurumu noktasında önemli bir unsurdur. Aynı şekilde kültürlerarası etkileşim ve iletişimin sağlanacağı sınıf iklimi oluşturabilmek öğretimin başarısı açısından önemlidir.

Kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi, nitelikli bir öğretim sürecinin yönetimi ve olumlu öğrenme ikliminin oluşturulmasına bağlıdır (Karataş, Arpacı ve Yıldırım, 2023). Bu doğrultuda öğretmen öğretim sürecini kültürel farklılıklara göre yönlendirmelidir. Öğrencileri işbirlikli grup çalışmalarına özendirmeli ve farklı öğrenme stillerini destekleyen çoklu öğretim yöntemlerini kullanmalıdır. Derslerde çok kültürlü temaları tercih ederek ortak değerlere uygun ödevler vermelidir (Woolfolk, 2013). Ladson ve Billings'e (1990) göre kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi becerisine sahip öğretmenlerin, geleneksel öğretmen özelliklerinden daha farklı özelliklere sahip olması beklenir. Bu öğretmenler, sınıf ortamında öğrencilerin kültürel farklılıklarını ve geçmiş deneyimlerini dikkate alarak öğrencilerin kendi kimlikleriyle sınıf içerisinde var olabilmeleri için uğraşır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Günümüzde meydana gelen gelişmelerle hızlanan küreselleşme olgusu, göç, doğal afetler vb. etkenler farklı kültürlerin bir arada yaşamasını yaygınlaştırmakta ve zaten var olan kültürel farklılıkları daha görünür hale getirmektedir. Her alanda olduğu gibi toplumun şekillendiği okullarda da bu farklılıkların nasıl yönetileceği önemli bir sorun olarak değerlendirilmektedir. Bu

durum, okullarda kilit role sahip olan öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı olmalarını ve kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi becerisine ve öz yeterliğine sahip olmalarını gerekli kılmaktadır. Dolayısıyla, kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterliğinin, öğretmenlerin sahip olması gereken bir yeterlik olarak kabul görmesi; öğretmen yetiştirme programlarında ve hizmet içi eğitim programlarında bu öz-yeterliğin gelişmesinin desteklenmesi gerekmektedir.

Öğretmenler ve öğretmen adaylarından kültürel değerlere ne kadar duyarlı olduklarını, bu konuda algı ve tutumlarını, sınıf içi kültürel farklılıkları sınıf yönetim sürecinde avantaja çevirecek yeterliklere sahip olup olmadıklarını fark etmesi beklenmektedir (Karataş, 2020d). Bu bağlamda öğretmenler ve öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterlik düzeylerini ölçen psikometrik özelliklere sahip bir ölçme aracına ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer taraftan yurtdışı ilgili alanyazınında öğretmenler ve öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı eğitime ilişkin algı, tutum ve yeterliklerini öğrenmek amacıyla birçok ölçek geliştirildiği görülmektedir (Karataş, 2020c). Yurtiçi alanyazınında ise öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı öğretmen rollerinin (Nayır, 2019); kültürel değerlere duyarlı öğretmen öz-yeterliklerinin (Kotluk ve Kocakaya, 2017), kültürel değerlere duyarlı öğretmen algılarının (Karataş, 2020c), ve öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı eğitime hazırbulunmuşluklarının (Karataş ve Oral, 2017) belirlendiği ölçme araçları bulunmaktadır. Fakat öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz yeterliklerine özelliklerine sahip olma durumunu ölçecek bir ölçme aracı bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada Siwatu ve diğerleri (2017) tarafından İngilizce dilinde geliştirilen “Culturally Responsive Classroom Management Self-Efficacy Scale” başlıklı ölçme aracını “Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği” olarak Türkçeye uyarlamasının yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma Grubu

Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği (KDD-SY-ÖYÖ) Siwatu ve diğerleri (2017) tarafından İngilizce dilinde geliştirilmiştir. Ölçeğin geliştirilme sürecinde hizmet öncesi ve hizmet veren öğretmenlerden olmak üzere toplam 375 kişiden veri toplanarak geliştirildiği için, Türkçe’ye uyarlama çalışmaları kapsamında da Türkiye’nin farklı illerinden

çalışmaya katılım sağlamaya gönüllü olan 534 öğretmen ve 294 öğretmen adayından veriler toplanmıştır. Ölçek çalışma grubuna ait bilgiler Tablo X’de yer almaktadır:

Tablo 1.

Çalışma Grubuna İlişkin Bilgiler

Öğretmen	<i>f</i>	Öğretmen adayı	<i>f</i>
Cinsiyet		Cinsiyet	
Kadın	357	Kadın	249
Erkek	177	Erkek	45
Branş		Lisans Programı	
Beden Eğitimi	15	Yabancı Diller (İngilizce, Arapça, Almanca) Öğretmenliği	19
Biyoloji	5	Fen Bilgisi Öğretmenliği	9
Coğrafya	10	İlahiyat	3
Okul Öncesi	50	İlköğretim Matematik Öğretmenliği	87
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	28	Okul Öncesi Öğretmenliği	35
Türk ve Dili Edebiyatı	19	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	4
Meslek Dersleri	14	Sınıf Öğretmenliği	107
Felsefe	5	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	6
Fen Bilgisi	22	Türkçe Öğretmenliği	24
Fizik	4	Sınıf Düzeyi	
Yabancı Diller (İngilizce, Arapça, Almanca)	56	Üç	221
Kimya	5	Dört	58
Matematik	59	Beş ve üstü	15
Müzik	4		
Özel Eğitim	6		
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	18		
Sınıf Öğretmenliği	108		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	33		
Tarih	13		
Türkçe Öğretmenliği	60		
Mesleki Kıdem			
1-3	172		
4-7	91		
5-8	82		
9-12	74		
13-16	38		
17-20	30		
20 ve üstü	47		
Okul Türü			
Okul Öncesi	50		
İlkokul	108		
Ortaokul	195		
Lise	181		

Tablo 1’de görüldüğü üzere çalışma grubunda Türkiye’nin farklı illerinden çeşitli branş (Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Yabancı Diller) ve farklı mesleki kıdem aralıklarına sahip öğretmenler

ile çeşitli lisans programları ve farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören öğretmen adayları olmak üzere toplam 828 kişi yer almaktadır.

Veri toplama araçları

Kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterlik ölçeği (KDD-SY-ÖYÖ): Ölçek Siwatu ve diğerleri (2017) tarafından, hizmet öncesi ve hizmet veren öğretmenlerin *kültürel değerlere duyarlı öğretmen yeterlikleriyle* ilişkilendirilen çeşitli sınıf yönetim süreçlerini nasıl gerçekleştirdiği konusunda öz-yeterlikleri hakkında bilgi almak için geliştirilmiştir. Araştırmacılar 35 maddelik taslak ölçeği, 380 öğretmen adayından veri toplayarak analizleri gerçekleştirilmiştir. İlk olarak betimsel analiz, ikinci olarak faktör analizi ve son olarak ölçüt geçerliği için farklı ölçeklerden elde edilen sonuçlarla karşılaştırmak suretiyle korelasyon analizi yapılmıştır. Betimsel analiz bulgularına göre öğretmen adaylarının puanları 32,00 ile 99,71 arasında bulunmuş, ortalaması ise 80,73 (SS=11.53) olarak hesaplanmıştır. Gerçekleştirilen faktör analiz bulgularına göre ise, öz değerleri 1'in üzerinde olan açıklanan varyansın sırasıyla %52,88, %8,47, %3,99 ve %3,63'ünün açıklandığı dört alt faktör ortaya çıkmıştır. Araştırmacılar saçılım grafiğinde (Scatterplot) ikinci alt faktörden sonra net bir kırılma olduğu için ölçeğin tek faktörden oluştuğu sonucuna varmışlardır. Tek faktörlü ölçek yapısının açıkladığı varyans %52.88 olup, maddelerin faktör yükleri ise .58 ile .82 arasında değiştiği gözlenmiştir. Ölçüt geçerliği için yapılan çalışmalar kapsamında Siwatu (2007) tarafından geliştirilen Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği'nin sonuçlarıyla ($r = .77$, $n = 370$, $p < .001$) güçlü pozitif bir korelasyon; Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2001) tarafından geliştirilen Öğretmen Yeterlik Duygusu Ölçeği'nin sonuçları ile ($r = .51$, $n = 379$, $p < .001$) orta düzeyde pozitif bir korelasyon olduğu görülmüştür. Korelasyon analizinden elde edilen sonuçlar, ölçeğin yapı geçerliliğinin önemli bir kanıtı olarak değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için ise hesaplanan Cronbach's alpha iç tutarlılık katsayısı ise .97'dir. Sonuç olarak, araştırmacılar psikometrik yeterliklere sahip tek faktörlü 35 maddelik bir ölçek ortaya koymuşlardır. Ölçekte yer alan her bir madde “Hiç güvenmem – 0 ” puan ile “Tamamen eminim – 100” puan şeklinde puanlanmaktadır. Her bir maddeye verilen cevaplar toplanarak toplam puan elde edilmekte ve toplam puanlar 0 ile 3500 arasında değişebilmektedir. Ek olarak ölçekten elde edilen puan, toplam madde sayısına bölünerek 0 ile 100 arasında değişebilen bir güç indeksi ortaya konulmuştur. Yüksek puanlara sahip

katılımcılar, çeşitli kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetim süreçlerini başarıyla yerine getirme yeteneklerinden daha emin olduğu ifade edilmektedir.

Çalışma grubundan geçerlik çalışmaları kapsamında KDD-SY-ÖYÖ'nün yapısıyla ilişkili olduğu düşünülen iki farklı ölçekle daha veri toplanmıştır. Bunlar Karataş ve Oral (2017) tarafından geliştirilen “Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği” ile Karataş (2020) tarafından geliştirilen “Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği”dir.

Kültürel değerlere duyarlı eğitime hazırbulunuşluk ölçeği: Karataş ve Oral (2017) tarafından öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı eğitime hazırbulunuşluk düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri sonucunda “kişisel hazırbulunuşluk” ve “mesleki hazırbulunuşluk” olmak üzere iki alt boyutlu yapı ortaya çıkmıştır. Ölçek 5’li likert tipindedir. Toplam 21 maddeden oluşan ölçeğin tamamı için Cronbach’s Alfa iç tutarlılık katsayısı .90, “kişisel hazırbulunuşluk alt boyutu için .92 ve mesleki hazırbulunuşluk .87 olarak hesaplanmıştır.

Kültürel değerlere duyarlı öğretmen ölçeği: Karataş (2020c) tarafından öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı öğretmen özelliklerine sahip olma düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları sonucunda 3 alt boyutlu (pedagojik, duyarlık, farkındalık) 14 maddelik ölçek elde edilmiştir. Ölçek 5’li likert tipindedir. Ayrıca ölçeğin tümü için Cronbach Alpha ($\alpha=0.89$) ve 3 alt boyut için (Pedagojik $\alpha=.84$, Farkındalık $\alpha=.74$, Duyarlık $\alpha=.78$) hesaplanmıştır.

Ölçek Uyarlama Süreci

KDD-SY-ÖYÖ'nün Türkçeye uyarlanması için ilk olarak Kamau Oginga Siwatu'ya mail yoluyla ulaşılmış ve izni istenmiştir. Siwatu'nun izni doğrultusunda ölçeğin orijinal dili olan İngilizceden Türkçeye çevrilmesi süreci başlatılmıştır. 35 maddelik ölçek ilk olarak beş İngilizce öğretmeni, bir rehberlik ve psikolojik danışmanlık anabilim dalı öğretim üyesi ve 1 eğitim yönetimi anabilim dalı öğretim üyesi tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Yapılan çeviriler hem kapsam geçerliği açısından hem de kavramsal ve dilsel uygunluk açısından eğitim yönetimi ve rehberlik ve psikolojik danışmanlık anabilim dallarında görevli iki araştırma görevlisi, bir Türkçe öğretmeni ve araştırmacıların da içinde bulunduğu bir grup tarafından karşılaştırılmıştır. Ölçekte yer alması

düşünülen en uygun maddeler seçilerek Türkçe 35 maddelik ölçek taslak ortaya konulmuştur. Sonraki aşamada bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde ilköğretim matematik öğretmenliğinde öğrenim gören 6 öğrenci (4. sınıf) ve sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören 7 öğrenci (3.sınıf) olmak üzere toplam 13 öğrenciyle ölçeğin dilsel olarak anlaşılabilirliği üzerine pilot çalışma yapılmıştır. Alınan geribildirimler doğrultusunda araştırmacılar ölçek maddeleri üzerinde gerekli değişiklikleri yapılmış ve ölçeğe son hali verilmiştir.

35 maddelik taslak ölçek öğretmenler ve öğretmen adaylarına uygulanmadan önce Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Bilim Etik Kurulu'ndan [E-95728670-020-10067] sayılı etik kurul izni alınmıştır. İzin alındıktan sonra ölçek maddeleri sanal ortama aktarılmış ve çevrimiçi olarak veri toplamaya izin veren bir program aracılığıyla link üretilmiştir. Üretilen link yoluyla öğretmen ve öğretmen adaylarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılım sağlayan öğretmen ve öğretmen adaylarından bilgilendirilmiş onam formu aracılığıyla onayları alınmış ve gönüllülük esasına dayalı olarak veri toplanmıştır. Ayrıca çalışma grubuna elde edilen verilerin sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacağı, verilerin hiçbir kişi veya kurumla paylaşılmayacağına dair teminat verilmiştir.

Verilerin analizi

Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yoluyla ölçeğin yapı geçerliliği analiz edilmiştir. İlgili alanyazında DFA farklı kültürel özelliklerde ve örneklemelerde geliştirilmiş olan ölçme araçlarının uyarlanması sürecinde sıklıkla kullanılan bir analiz yöntemi olarak tanımlanmakta ve ölçme araçlarının yapısının orijinal yapıya uyup uymadığının test edilmesine ve faktör yapısının doğrulanmaya çalışılmasına olanak veren bir analiz yöntemi olarak değerlendirilmektedir (Atılgan, Kan ve Aydın, 2017; Meydan ve Şeşen, 2011; Sümer, 2000). KDD-SY-ÖYÖ'nün ölçüt geçerliğini incelemek için “Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği” ile “Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği” arasındaki korelasyonlara bakılmıştır. Kapsam geçerliliği ve görünüş geçerliliği için ise uzman görüşüne başvurulmuş, alınan dönütler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Güvenirlilik analizi için ise Cronbach's Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.

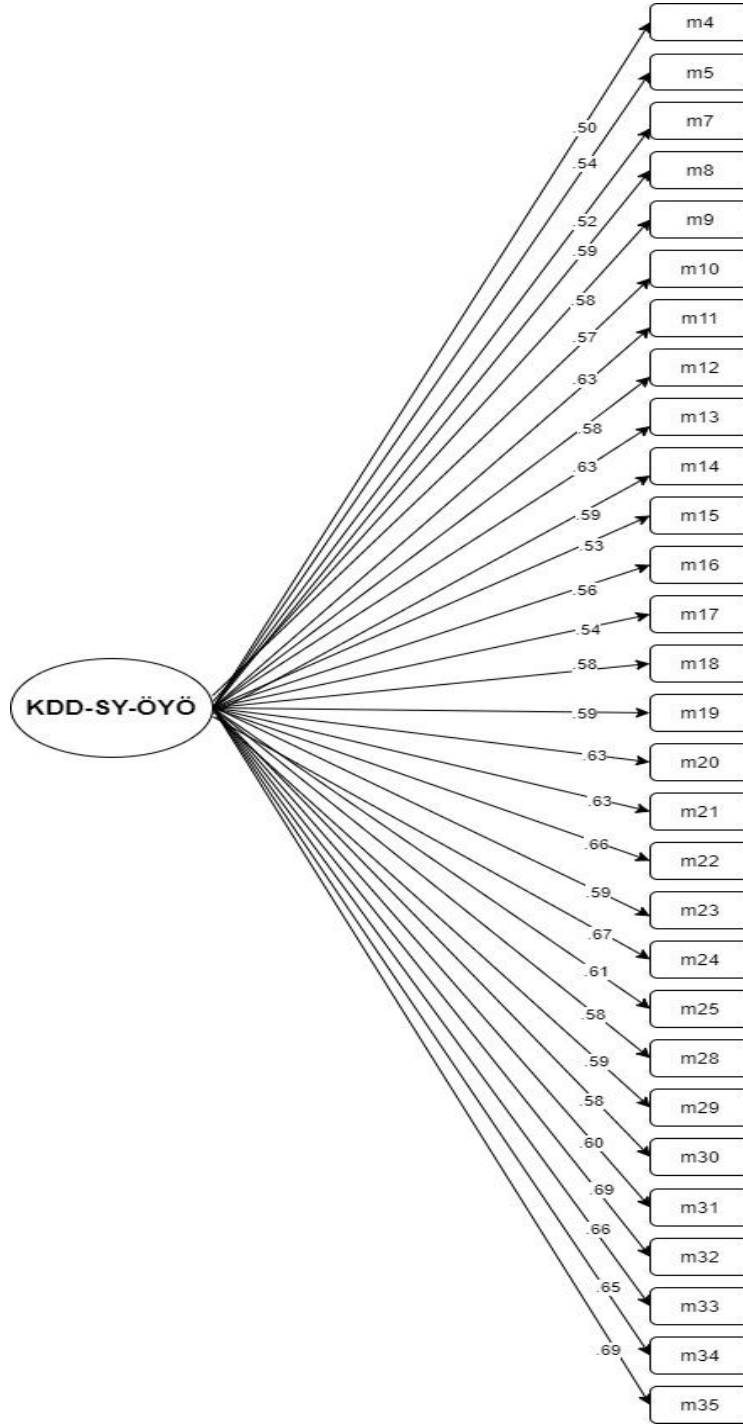
Bulgular

Geçerliğe İlişkin Bulgular

Özgün KDD-SY-ÖYÖ'nün tek faktörlü 35 maddelik yapısının doğrulanması amacıyla DFA yapılmıştır. Analize geçilmeden önce veri seti incelenmiş, normallik ve uç değerler kontrol edilmiştir. Bu amaçla uç değerleri belirlemek için Z-puanları hesaplanmış ve 6 katılımcıya ait Z-puanın ± 3 aralığının dışında kaldığı için veri dosyasından çıkarılmıştır. Sonrasında çarpıklık ve basıklık katsayı değerleri hesaplanmış, çarpıklık katsayı değeri -0.741 ve basıklık katsayı değeri 0.530 olarak bulunmuştur. Çarpıklık ve basıklık katsayılarının $[-1, +1]$ sınır değerleri içerisinde kalması verilerin normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediğine işaret etmektedir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2011). Buna göre verilerin normal dağılıma uygun olduğu söylenebilir.

Veri dağılımıyla ilgili gerekli kontroller sonrasında uygulanan DFA sonucunda ilk olarak maddelerin madde-faktör yüklerine bakılmıştır. Örneklem büyüklüğü, DFA'da parametre kestirimlerinin doğruluğunu etkileyebilir. Daha büyük örneklem büyüklükleri, parametre kestirimlerinin daha güvenilir olmasına yardımcı olabilir. Bu anlamda madde yükleri, örneklem büyüklüğünden etkilenebilir. Fakat madde yükleri daha çok verilerin kalitesi ve faktör yapılarının karmaşıklığı gibi durumlara bağlıdır. Diğer taraftan Uyumaz ve Sırgancı (2020) yaptıkları araştırmada örneklem büyüklüğü arttıkça faktör yüklerinin ve faktörler arası korelasyonun hata kareler ortalaması değeri düştüğünü bulmuşlardır. Hair, Black, Babin ve Anderson (2010) örneklem sayısı arttıkça anlamlı kabul edilebilecek madde yük değerinin düşeceğini; örneğin 350 kişilik bir örneklemde 0.3 üzeri yükler anlamlı kabul edilebilirken, örneklem sayısı 200'e düştüğünde bu rakam 0.4'e, 120 civarında 0.5'e ve 85'e düştüğünde ise 0.6'ya çıkacağı ifade etmektedirler (aktaran Yaşlıoğlu, 2017). Bu çalışmada ise her bir madde yükü için 0.50 ölçüt olarak kabul edilmiştir (Civelek, 2018). Dolayısıyla 0.50 değerinden düşük olan altı madde (1., 2., 3., 6., 26. ve 27. maddeler) ölçekten çıkarılmıştır. Diğer taraftan ölçekten madde çıkarabilmek için kuramsal ve mantıksal olarak anlaşılabilir nedenlerin sunulması gerekir (Aydın ve Çelik, 2017). Dolayısıyla kapsam dışına çıkarılan maddelere bakıldığında maddelerin anlaşılabilirliğinin Türk kültüründe güç olabileceği, ölçek kapsamına çıkarılan maddelere rağmen ölçüğün orijinalliğini koruduğu ve kalan 29 maddeyle de ölçüğün kuramsal olarak ölçmesi gereken yapıyı ölçebileceğine ilişkin uzman görüşleri alınmıştır. Sonrasında ölçekte kalan 29 maddeyle DFA yapılmıştır. DFA sonucuna göre her bir maddeye ilişkin "t" değerlerinin anlamlı olması gerekmektedir (Seçer, 2015).

Buna göre maddelerin t değerlerinin 11.59 – 14.45 arasında değer aldığı ve anlamlı olduğu görülmüştür. Hesaplanan t değerlerinin 2.58’den büyük olması .001 düzeyinde anlamlı olduğunu göstermektedir (Jöreskog ve Sörbom, 1996; aktaran Çelik ve Yılmaz, 2013). Maddeler için hesaplanan faktör yüklerine Şekil 1’de yer verilmiştir.

Şekil 1. KDD-SY-ÖYÖ'nün faktör yüklerine ilişkin path diyagramı

DFA sonucunda KDD-SY-ÖYÖ'ye ilişkin elde edilen uyum değerleri ise Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2.

KDD-SY-ÖYÖ'nün Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Uyum değerleri	DFA Sonuçları	Kabul edilebilir uyum değer ölçütleri*
χ^2	1379.08	
df	368	
χ^2/df	3.75	≤ 5
GFI	.88	$\geq .85$
AGFI	.86	$\geq .85$
CFI	.90	$\geq .90$
TLI	.90	$\geq .90$
IFI	.90	$\geq .90$
RMSEA	.06	$\leq .08$
SRMR	.05	$\leq .10$

* (Çelik ve Yılmaz, 2013; Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012; Karagöz,2016)

Yukarıda verilen tabloya göre DFA'dan elde edilen uyum değerlerinin kabul edilebilir uyum değer ölçütlerine eşit veya değer ölçütlerinin üstünde olduğu görülmektedir. Bu bulgular tek faktörlü 29 maddeli ölçeğin yapı geçerliliğine ilişkin önemli bir kanıt elde edilmiştir. Diğer yandan ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında ölçüt geçerliğine bakılmıştır. Ölçüt geçerliği için “Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği” ile “Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği” seçilmiştir. Çünkü söz konusu ölçeklerin ölçtüğü yapılar ile KDD-SY-ÖYÖ'nün ölçtüğü yapı benzer olup aynı kuramsal temellere dayanmaktadır. Ölçüt geçerliğine ilişkin korelasyon tablosu ve ölçüt olarak kabul edilen ölçeklerin Cronbach Aplha iç tutarlılık katsayıları Tablo 3'de sunulmuştur:

Tablo 3.

Ölçüt Geçerliliğine İlişkin Bulgular

	Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği ($\alpha=.92$)	Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği ($\alpha=.85$)
KDD-SY-ÖYÖ	.69***	.72***

*** $p < .001$

Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırbulunuşluk Ölçeği ($r=.0.69$; $p < .001$) ve Kültürel Değerlere Duyarlı Öğretmen Ölçeği ($r=.0.72$; $p < .001$) ile KDD-SY-ÖYÖ arasında pozitif yüksek düzeyde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu bulguların KDD-SY-ÖYÖ'nün geçerliliği konusunda önemli kanıt olduğu söylenebilir.

Güvenirliliğe İlişkin Bulgular

Tek boyutlu 29 maddelik KDD-SY-ÖYÖ'nün güvenirlik çalışmaları kapsamında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış ve hesaplanan katsayılarla ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 4.

KDD-SY-ÖYÖ'nün Cronbach Alpha İç Tutarlılık Katsayıları

	Cronbach Alpha (α)
KDD-SY-ÖYÖ (Öğretmen Adayı, $f=294$)	.95
KDD-SY-ÖYÖ (Öğretmen, $f=534$)	.94
KDD-SY-ÖYÖ (Genel, $f= 828$)	.94

Tablo 4'de belirtildiği üzere, öğretmen adaylarından toplanan verilere göre KDD-SY-ÖYÖ'nün Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .95, öğretmenlerden toplanan verilere göre KDD-SY-ÖYÖ'nün Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .94, tüm veriler birleştirildiğinde KDD-SY-ÖYÖ

için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .94 olarak hesaplanmıştır. Nunnally ve Bernstein'e (1994) göre bir ölçeğin güvenilir olduğunu söyleyebilmek için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısının 0.70'nin üzerinde olması gerekmektedir. Ayrıca iki yarı güvenirligi 0.86 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgular ışığında tek boyutlu 29 maddelik KDD-SY-ÖYÖ'nün iç tutarlılığının yüksek olduğu ve güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, Siwatu ve diğerleri (2017) tarafından geliştirilen *Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz-Yeterlik Ölçeği* Türkçeye uyarlanmış, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında; kapsam geçerliği, yapı geçerliliği ve ölçüt geçerliği çalışmaları yapılmıştır. Güvenirlik çalışmaları kapsamında ise, iç tutarlılık hesaplama yöntemlerinden Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı öğretmen yeterlikleri ile bağdaştırılan sınıf yönetim süreçlerini yürütmede öz yeterliklerini ölçme amacıyla uyarlanan bu çalışmanın sonunda tek faktörlü 29 maddelik geçerli ve güvenilir ölçümler üreten bir ölçek ortaya konulmuştur. Ölçeğin orijinali tek faktörlü 35 madde olmasına karşın, Türkçeye uyarlaması yapılırken 6 madde ölçekten çıkarılmıştır. Bir dilde geliştirilen ölçek farklı bir dile uyarlanırken orijinal formda bazı değişikliklerin yapılması kaçınılmaz olduğu, çünkü ölçeklerin geliştirildikleri toplumun dil ve kültürüne uygun olarak geliştirildiği ifade edilmektedir (Esin, 2014). Bu bağlamda ölçeğin uyarlama sürecinde görüş alınan alan uzmanları, çıkarılan maddelerle ilgili olarak maddeleri Türkçede anlaşılabilirliğinin güç olabileceğinden çıkarılmasının uygun olduğuna, bununla birlikte ölçekten çıkarılan maddelerde geçen bir takım kavramlar ve uygulamaların Türk eğitim sisteminde karşılığı olmadığına, maddelerin çıkarılmış olmasına rağmen ölçeğin orijinallliğini koruduğuna ve kalan 29 maddeyle de ölçeğin kuramsal olarak ölçmesi gereken yapıyı ölçtüğüne ilişkin görüşlerini bildirmişlerdir. Hem gerçekleştirilen yapı geçerliliği analiz bulgularında maddelerin yükünün 0.50'nin altında olması (Civelek, 2018) hem de söz konusu uzmanların görüşleri doğrultusunda, 6 maddenin ölçeğin kapsamı dışında bırakılması uygun görülmüştür.

Ölçekten örnek maddeler şu şekildedir: '*Kültürel değerlere duyarlı bir öğrenme ortamı oluşturmak için öğrencilerin sahip oldukları kültüre ilişkin bilgilerimi kullanabilirim.*', '*Öğrencilerin kurallara uymadığı durumları yönetebilirim.*', '*Sınıf ortamını öğrencilerin kendi kültürleriyle örtüşecek şekilde değiştirebilirim.*', '*Öğrencilere iş birliği içinde çalışma yollarını öğretebilirim.*'

Ölçekte “ters madde” olarak tanımlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin Türkçeye uyarlanırken yapılan uygulamalarında maddeler; “*Kendime Hiç Güvenmem (0)*”, “*Kendime güvenmem (1)*”, “*Kararsızım (2)*”, “*Kendime güvenirim (3)*”, “*Kendime tamamen güvenirim (4)*” şeklinde 0-4 aralığında beşli likert tipine göre derecelendirilerek uygulanmıştır. Katılımcıların her bir maddeye katılım derecesine göre verdikleri cevaplar doğrultusunda toplam puan elde edilebilmektedir. Toplam puanlar 0 ile 116 arasında değişebilmektedir. Yüksek puanlara sahip katılımcılar, çeşitli kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterliklerinin yüksek düzeyde olduğu anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, öğretmen sınıf yönetiminin en etkili ögesidir. Bu sebeple, öğretmenin kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz yeterliğine sahip olması önemlidir. Kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz yeterliğine sahip öğretmenler, etkili ve verimli bir öğrenme ortamı oluşturma çabası içerisinde olacaktır. Nitekim Kotluk ve Kocakaya (2017), öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı öğretmen öz-yeterliklerinin yüksek olması durumunda öğrencilerinin kültürel farklılıklarına olumlu yanıt vereceklerini ve farklılıkları sorun olarak görmek yerine öğrenmeyi zenginleştiren unsurlar olarak ele alacaklarını vurgulamaktadır. Dolayısıyla Türkçeye uyarlanan *Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz-Yeterlik Ölçeği* aracılığıyla, öğretmen ve öğretmen adaylarından veriler toplanarak onların öz-yeterlik düzeyleri belirlenebilir, düşük öz-yeterliğe sahip olanlar desteklenebilir. Bununla birlikte düşük öz-yeterliğe sahip olanların niçin düşük öz yeterliğe sahip olduklarını ortaya çıkarmak için nitel araştırmalara yürütülebilir.

Ayrıca eğitim fakültesi lisans programlarının, öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterliklerini destekleyip desteklemediğini görebilmek için KDD-SY-ÖYÖ aracılığıyla boylamsal çalışmalar yapılabilir. Aynı şekilde öğretmen ve öğretmen adaylarının kültürel değerlere duyarlı sınıf yönetimi öz-yeterlikleriyle ilişkili olduğu düşünülen farklı değişkenler işe koşularak korelasyonel çalışmalar yürütülebilir.

Kaynakça

- Aktekin, S. (2017). *Sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan öğretmenler için el kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Atılğan, H., Kan, A., & Aydın, B. (2017). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Aydın, S., & Çelik, D. (2017). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının mesleği tercih için güdülenmeleri: Ölçek geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 783-803.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. & Köklü, N. (2011). Sosyal Bilimler İçin İstatistik. Ankara: Pegem Akademi, Ankara.
- Cangelosi, J. S. (2013). *Classroom management strategies: Gaining and maintaining students' cooperation*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Civelek, M. (2018). Essentials of Structural Equation Modeling. Lincoln: University of Nebraska Lincoln-Zea Books
- Çelik, E.H. & Yılmaz, V.(2013). *LISREL 9.1 ile yapısal eşitlik modellemesi temel kavramlar, uygulamalar, programlama*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çelikten, M. ve Teyfur, M. (2014). *Yapılandırmacı yaklaşıma göre sınıf yönetimi*. Ankara : Anı Yayıncılık.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Esin, M. N. (2014). Veri toplama yöntem ve araçları & veri toplama araçlarının güvenilirlik ve geçerliği. S. Erdoğan, N. Nahcivan ve M. N. Esin (Ed.), *Hemşirelikte araştırma: Süreç, uygulama ve kritik içinde* (s.169–192). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Hernandez-Sheets, R., & Gay, G. (1996). Student perceptions of disciplinary conflict in ethnically diverse classrooms. *Nassp Bulletin*, 80(580), 84-94.
- Howard, T. C. (2010). *Why race and culture matter in schools: Closing the achievement gap in America's classrooms*. New York, NY: Teachers College Press.
- Gay, G. (2018). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice*. (3rd Ed.).Teachers College Press.
- Gaias, L. M., Johnson, S. L., Bottiani, J. H., Debnam, K. J., & Bradshaw, C. P. (2019). Examining teachers' classroom management profiles: Incorporating a focus on culturally responsive practice. *Journal of School Psychology*, 76, 124-139.
- Karataş, K. & Oral, B. (2016). Kültürel değerlere duyarli pedagoji. *The Journal of Academic Social Science*, 34(34), 431-447.
- Karataş, K., & Oral, B. (2017). Kültürel değerlere duyarlı eğitime hazırbulunuşluk ölçeği geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 257-268.
- Karataş, K., & Oral, B. (2019). Evaluating elementary teaching undergraduate programs in terms of culturally responsive elementary teacher training. *ie: inquiry in education*, 11(2), 6.

- Karataş, K. (2020a). The competencies of the culturally responsive teacher: What, why and how?. *ie: inquiry in education*, 12(2), 2.
- Karataş, K. (2020b). Contributions of culturally responsive elementary school teachers in the education process. *Excellence in Education Journal*, 9(2), 97-120.
- Karataş, K. (2020c). Kültürel değerlere duyarlı öğretmen ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1761-1775.
- Karataş, K. (2020d). Kültürel değerlere duyarlı pedagojinin temel eğitime yansımaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(228), 107-127.
- Karataş, K., Arpacı, İ., & Yıldırım, Y. (2023). Predicting the culturally responsive teacher roles with cultural intelligence and self-efficacy using machine learning classification algorithms. *Education and Urban Society*, 55(6), 674-697.
- Karagöz, Y. (2016). *SPSS 23 ve AMOS 23 uygulamalı istatistiksel analizler*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaya, İ. ve Aydın, H. (2014). *Çoğulculuk çokkültürlü ve çok dilli eğitim*. Anı Yayıncılık.
- Kotluk, N., ve Kocakaya, S. (2017). Teachers' culturally relevant teaching self-efficacy beliefs in Turkey: A scale development study. 2nd Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2017), 29 September -October 1, 2017, Antalya, Turkey.
- Meydan, C. H. & Şeşen, H. (2011). *Yapısal eşitlik modellemesi AMOS uygulamaları*. Ankara: Detay Yayın.
- Nayır, F. (2019). Kültürel değerlere duyarlı öğretmen rolleri ölçeğinin geliştirilmesi. *Turkish Studies*, 14(6), 3273-3292.
- Nunnally, B. H. & Bernstein, J.C. (1994). *Psychometric theory*. London, UK: McGraw-Hill.
- Polat, İ. ve Kılıç, E. (2013). Türkiye'de çokkültürlü eğitim ve çokkültürlü eğitimde öğretmen yeterlilikleri. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 352-372.
- Siwatu, K. O. (2007). Preservice teachers' culturally responsive teaching self-efficacy and outcome expectancy beliefs. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 1086-1101.
- Siwatu, K. O. (2011). Preservice teachers' culturally responsive teaching self-efficacy-forming experiences: A mixed methods study. *The Journal of Educational Research*, 104(5), 360-369.
- Siwatu, K. O., Putman, S. M., Starker-Glass, T. V., & Lewis, C. W. (2017). The culturally responsive classroom management self-efficacy scale: Development and initial validation. *Urban Education*, 52(7), 862-888.
- Seçer, İ. (2015). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6) 49-74.
- Taylor, S. V., & Sobel, D. M. (2011). *Culturally responsive pedagogy: Teaching like our students' lives matter* (Vol. 4). Bingley: Emerald Group Publishing.
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and teacher education*, 17(7), 783-805.
- Uyumaz, G., & Sırgancı, G. (2020). Doğrulayıcı faktör analizi için gerekli örneklem büyüklüğü kaç kişidir?: Bayes Yaklaşımı ve maksimum olabilirlik kestirimi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 16(32), 5302-5340.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes* (14th ed.). Cambridge: Harvard University Press.
- Weinstein, C. S., Tomlinson-Clarke, S., & Curran, M. (2004). Toward a conception of culturally responsive classroom management. *Journal of Teacher Education*, 55(1), 25-38.
- Wlodkowski, R. J. (2003). Accelerated learning in colleges and universities. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 97, 5-16.
- Woolfolk, A. E. (2013). *Educational psychology*. Boston: Allyn & Bacon.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74-85.

Extended Abstract

Introduction

Culturally responsive classroom management depends on good teaching process management and preparing a learning environment. Accordingly, teachers should direct the teaching process by considering cultural diversity. Teachers should encourage students to collaborate in group work and use multiple teaching methods that support different learning styles. Teachers should give homework in view of common values by choosing multicultural themes (Woolfolk, 2013). According to Ladson and Billings (1990), teachers with culturally responsive classroom management skills are expected to have different characteristics than traditional teachers. These teachers try to ensure that the students can exist in society with their own identities by taking the different cultural values, individual differences, and cultural backgrounds of students into account in the classrooms.

Teachers and teacher candidates are expected to realize how responsive they are to cultural values, their perceptions and attitudes in this regard, and if they have the competencies to turn cultural differences in the classroom into an advantage in the classroom management process. In this context, there is a need for a scale with psychometric properties that measures the culturally responsive classroom management self-efficacy levels of teachers and teacher candidates. On the other hand, in the foreign literature, it is seen that many scales have been developed to find out the perceptions, attitudes, and competencies of teachers and teacher candidates regarding culturally responsive education (Karataş, 2020c). In the domestic literature, scales have been developed to find out the roles of culturally responsive teachers (Nayır, 2019); culturally responsive teacher self-efficacy (Kotluk and Kocakaya, 2017); culturally responsive teacher perceptions (Karataş, 2020c), and teacher candidates' readiness for culturally responsive education (Karataş & Oral, 2017). However, there is no scale to measure the situation of teachers and teacher candidates having culturally responsive classroom management self-efficacy. Therefore, the current study aims to adapt the scale titled "Culturally Responsive Classroom Management Self-Efficacy Scale" developed in English by Siwatu et al. (2017) into the Turkish.

Method and Results

The Culturally Responsive Classroom Management Self-Efficacy Scale (KDD-SY-ÖYÖ) was developed in English by Siwatu et al. (2017). Since the scale is developed by collecting data from a total of 375 people, including pre-service and serving teachers, during the development process of the scale; within the scope of adaptation studies into Turkish, data is collected from a total of 828 people, 534 of whom were teachers and 294 teacher candidates.

For the adaptation of KDD-SY-ÖYÖ, first of all, Kamau Oginga Siwatu is contacted via e-mail, and his permission is requested. With the permission of Siwatu, the process of translating the scale from its original language, English, into Turkish is initiated. The 35-item scale is translated into Turkish by five English teachers, a faculty member from the guidance and psychological counseling department, and a faculty member from the department of educational administration. The translations are compared both in terms of content validity and conceptual and linguistic suitability by two research assistants working in the departments of educational administration and guidance and psychological counseling, a Turkish teacher, and a group of people including the researchers. The most appropriate items to be included in the scale are selected, and a 35-item

Turkish scale draft is prepared. In the next stage, a pilot study is conducted on the linguistic intelligibility of the scale with a total of 13 students, including 6 students (4th grade) studying in maths teaching and 7 students (3rd grade) studying in primary school teaching. In line with the received feedback, the researchers made necessary changes to the scale items and the scale was given its final form.

Within the validity studies of the scale, the construct validity of the scale is analyzed through Confirmatory Factor Analysis (CFA). The correlations between the Culturally Responsive Educational Readiness Scale and the Culturally Responsive Teacher Scale are examined to analyze the criterion validity of KDD-SY-ÖYÖ. Expert opinion is sought for content validity and face validity, and necessary adjustments are made in line with the feedback. For the reliability analysis, Cronbach's Alpha internal consistency coefficient is calculated.

CFA is performed to confirm the single-factor 35-item structure of the original KDD-SY-ÖYÖ. As a result of the applied CFA, the item factor loadings of the items are examined first. According to Civelek (2018), each factor load should be higher than 0.50. Therefore, six items with a value of less than 0.50 are excluded from the scale. When looking at the items that are excluded from the scope, these are obtained from expert opinions that, the intelligibility of the items may be difficult in Turkish culture, the scale preserves its originality despite the items excluded from the scale, and the remaining 29-item can measure the structure that the scale should theoretically measure. Afterward, CFA is performed with the remaining 29 items on the scale. It is seen that the fit values obtained from CFA are equal to or above the acceptable fit value criteria. These findings provided significant evidence for the construct validity of the single-factor, 29-item scale.

Within the criterion validity studies, a positive high level of significant relationships was found between the scores of the KDD-SY-ÖYÖ and Culturally Responsive Educational Readiness Scale ($r=.0.69$; $p<.001$) and Culturally Responsive Teacher Scale ($r=.0.72$; $p<.001$). It can be said that these findings are important evidence for the validity of the KDD-SY-ÖYÖ. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient is calculated within the reliability studies of the one-dimensional 29-item KDD-SY-ÖYÖ, and the Cronbach Alpha internal consistency coefficient was calculated at .94.

Conclusion

At the end of this study adapted to measure the self-efficacy of teachers in classroom management processes which is associated with culturally responsive teacher competencies, a single-factor, 29-item scale that produces valid and reliable measurements. There is no item defined as a “reverse item” in the scale. In the application of the scale, while adapting to Turkish, the items are applied by grading according to the five-point Likert type as; “I never trust myself (0)”, “ I don’t trust myself (1)”, “I am undecided (2)”, “ I trust myself (3)”, “I completely trust myself (4)”. A total score can be obtained following the answers given by the participants according to the degree of participation in each item. Total scores can vary between 0 and 116. Participants with high scores mean that they have a high level of culturally responsive classroom management self-efficacy.

ETİK BEYAN: “*Kültürel Değerlere Duyarlı Sınıf Yönetimi Öz Yeterlik Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlama Çalışması*” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır ve veriler toplanmadan önce Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu’ndan 25/03/2021 tarih ve E-95728670-020-10067 sayılı etik izin alınmıştır. Karşılaşılacak tüm etik ihlallerde “Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. ”